

Kazimierz Rostwo-Suski - olimpijczyk z Paryża 1924 r.

Renata Urban

Kazimierz Stanisław de Rostwo-Suski urodził się dnia 21 września 1891 r. w Karpowcach na Wołyniu. Był synem Tadeusza i Marii z Przyborowskich. Ukończył Szkołę Realną w Krakowie, składając egzamin maturalny w 1909 r. W latach 1909-1910 studiował na Politechnice w Wiedniu, a następnie w latach 1910-1914 na Akademii Rolniczej w Taborze w Czechach, którą ukończył uzyskując dyplom agronoma.

W okresie od sierpnia 1914 r. do października 1918 r. odbywał służbę w armii austriackiej. Uczestniczył w pierwszej wojnie światowej. W 1916 r. został awansowany na podporucznika, a w 1918 r. - na porucznika. Dnia 1 listopada 1918 r. wstąpił do Wojska Polskiego. Był żołnierzem zawodowym. W 1920 r. awansował na rotmistrza. W wojnie polsko-bolszewickiej dowodził szwadronem 6. Pułku Ułanów¹.



Kazimierz Rostwo-Suski

W okresie międzywojennym rtm. Kazimierz Rostwo-Suski pełnił służbę kolejno w 6. i 4. P. Uł., w Departamencie Kawalerii Ministerstwa Spraw Wojskowych, w Szkole Podoficerów Zawodowych Kawalerii w Jaworowie (1929-1930), w 6. Pułku Strzelców Konnych w Żółkwi (1931-1935) oraz w 21. P. Uł. Nadwiślańskich w Równem, w którym od 1936 r. był zastępcą dowódcy. W opinii przełożonego (płk. dypl. Adama Korytkowskiego) był oficerem o prawym charakterze, silnej woli, wybitnie pracowitym, zapobiegliwym z dużą inicjatywą; bardzo inteligentny, umysł bystry i dokładny; taktycznie bardzo dobry, kompletnie przygotowany do dowodzenia pułkiem. W tym czasie został awansowany – w 1931 r. na majora, a w 1937 r. - na podpułkownika. Wiosną 1939 r. ukończył kurs dowódców pułków w Rembertowie, a dnia 13 sierpnia 1939 r. objął stanowisko dowódcy 21. P. Uł. W opinii gen. bryg. Władysława Andersa, Kazimierz Rostwo-Suski był wybitnym oficerem sztabowym kawalerii i wzorowym kwatermistrzem².

Sportem konnym zainteresował się na początku lat dwudziestych. W 1921 r. w Warszawie powstał Klub Jazdy, który w pierwszych dniach czerwca zorganizował konkursy hipiczne na torze wyścigów konnych na Polach Mokotowskich. Rozegrano wówczas 12 konkursów, a jedną z głównych nagród wywalczył wtedy rtm. Kazimierz Rostwo-Suski na koniu Gogo. Jako bardzo dobry jeździec w 1921 r. został skierowany na kurs jazdy konnej do Centralnej Szkoły Jazdy (dalej: CSJ) w Grudziądzu, a w 1922 r. zakwalifikował się razem z końmi: Generałem, Kleopatram i Qui Vive do grupy olimpijskiej, utworzonej w Warszawie przy 1. Pułku Szwoleżerów, a kierowanej przez mjr. Karola Rómmla. Druga grupa pod kierunkiem mjr. Dymitra Exe i por. Leona Kona powstała w Grudziądzu przy CSJ. Reprezentanci obu tych grup w 1924 r. wzięli udział w wielu zawodach międzynarodowych, które były sprawdzianem przed zbliżającymi się igrzyskami w Paryżu i miały ostatecznie zdecydować o składzie narodowej reprezentacji. Rtm. Rostwo-Suski uczestniczył w konkursach w Nicei, w których na Generale był w zespole, który zajął V m w Pucharze Narodów oraz w Lucernie, gdzie polscy jeźdźcy zdobyli łącznie 31 nagród³.

W polskim debiucie olimpijskim na igrzyskach w Paryżu w 1924 r. reprezentował barwy narodowe w WKKW, rozgrywanym w dniach od 21 do 26 lipca. Do rywalizacji zgłosiło się 46 zawodników z 13 krajów, w tym 10 ekip stanowiło drużyny narodowe. W polskim zespole, oprócz rtm. Kazimierza

1 R. Wryk: Sport olimpijski w Polsce..., s. 320.

2 CAW, AP, sygn. 2573+13495; B. Tuszyński, H. Kurzyński: Leksykon olimpijczyków polskich..., s. 244.

3 W. Pruski: Dzieje konkursów hipicznych., s. 53, 73, 74.

Rostwo-Suskiego, który z powodu kontuzji swojego najlepszego konia Generała, startował na rezerwowej Lady, znaleźli się także: ppłk K. Rómmel, mjr T. Komorowski i por. K. Szosland. Rywalizacja była trudna, większość polskich koni, podkutych przez francuskiego kowala, w czasie próby terenowej zgubiła podkowy, co nie wpłynęło dodatnio na przebieg rywalizacji, ale ostatecznie cała ekipa ukończyła cross. Dnia 26 lipca odbyła się ostatnia część WKKW - konkurs skoków przez przeszkody. Wszystkie konie dotkliwie odczuły trudy poprzedniej próby i skakały niechętnie, mimo to polscy jeźdźcy ukończyli konkurs w komplecie. Ostatecznie Kazimierz Rostwo-Suski na rezerwowej Lady był XXIV, pozostali zajęli kolejno miejsca: X - K. Rómmel, XXIII - K. Szosland i XXVI - T. Komorowski⁴.



Rtm. Kazimierz de Rostwo-Suski na klaczy Lady podczas konkursu na igrzyskach olimpijskich w Paryżu w 1924 r.

Najbardziej udany, pod względem sportowym, był dla rtm. Rostwo-Suskiego 1927 r. Uczestniczył w zawodach międzynarodowych poza granicami kraju, odnosząc bardzo dobre wyniki. W silnie obsadzonych zawodach w Nicei, w konkursie o Nagrodę Monte Carlo zajął IV m na Zefirze, o Nagrodę Monaco - V m na Highbornie, a w konkursach o Nagrodę Księżnej d'Aoste i w Wielkiej Nagrodzie miasta Nicei wywalczył wstęgi. W tym też roku brał udział również w zawodach krajowych, zajmując wysokie miejsca w rywalizacji i zdobywając jedną z głównych nagród na zawodach, na nowo wybudowanym stadionie hipicznym w warszawskich Łazienkach. W konkursach o Puchar Narodów startował tylko jeden raz, nie odnosząc jednak sukcesu⁵.

Dnia 29 czerwca 1929 r. w parafii rzymsko-katolickiej we Włostowej, rtm. Kazimierz Rostwo-Suski ożenił się. Jego żoną została Helena Dąbrowska (ur. w 1904 r. w Bugajówce, pow. taraszczański, gub.

4 CAW, Depart. Kaw. MSWojsk., sygn. I.300.30.192; dotyczy: Składu reprezentacji Polski na igrzyska w Paryżu w 1924 r., k. 115; „Koń Polski”, 1972 nr 1, s. 27-28.

5 W. Pruski: Dzieje konkursów hipicznych..., s. 91-92; B. Tuszyński, H. Kurzyński: Leksykon olimpijczyków polskich., s. 244.

kijowska), córka Kazimierza i Michaliny z Kukielów. Państwo Rostwo-Suscy mieli dwoje dzieci: syna Leszka Waclawa, urodzonego w 1930 r. oraz córkę Marię Ewę, urodzoną w 1936 r.⁶



Delegacja 6. Pułku Strzelców Konnych w osobach: płk. J. Szwierszcz-Pytlewskiego, mjr. K. Rostwo-Suskiego, por. S. Szostakowskiego i mjr. K. Jurgielewicza wręczyła Prezydentowi Ignacemu Mościckiemu odznakę pułkową

Karierę sportową zakończył na początku lat trzydziestych. W 1935 r. Polski Związek Jeździecki uhonorował mjr. Kazimierza Rostwo-Suskiego Złotą Wielką Odznaką PZJ za reprezentowanie Polski na arenie międzynarodowej, a zwłaszcza za udział i ukończenie rywalizacji sportowej w igrzyskach olimpijskich w Paryżu w 1924 r.⁷

Uczestniczył w kampanii wrześniowej. W stopniu podpułkownika dowodził 21. P. Uł. Walczył pod Mokrą i Cyrusową Wolą, a dnia 14 września został ranny pod Wólką Miądzką nad Świdrem. Przewieziony do warszawskiego szpitala, gdzie przeżył oblężenie miasta. Uniknął niewoli niemieckiej. W czasie okupacji hitlerowskiej mieszkał w Aninie. Z ramienia Rady Głównej Opiekuńczej był tam oficjalnie zatrudniony jako kierownik Domu Dziecka. Od listopada 1939 r. do końca wojny działał w konspiracji w ZWZ i AK pod pseudonimem „Rewera”, m.in. jako inspektor pododdziału Warszawa-Wschód i zastępca dowódcy 8. Dywizji Piechoty. Był także dowódcą zgrupowania „Białowieża” w Małkini⁸.

Po zakończeniu wojny zamieszkał na stałe w Krakowie. W latach czterdziestych był represjonowany

6 CAW, AP, sygn. 2573, 13495; M. Słoniewski: Kazimierz Rostwo-Suski - Słownik biograficzny WF. W: „Wychowanie Fizyczne i Sport”, 1986 nr 2, s. 109-110.

7 „Przegląd Kawalerii i Broni Pancerniej”, t. XI, 1977 nr 85, s. 424-425.

8 M. Słoniewski: Kazimierz Rostwo-Suski., s. 109-110; R. Wryk: Sport olimpijski w Polsce., s. 321.

przez Służbę Bezpieczeństwa. Jako przedwojenny oficer, reprezentant znieawidzonego przez nowe władze „burżuazyjnego” sportu konnego, nie mógł znaleźć pracy jako trener jeździectwa. Dopiero w październiku 1956 r. pojawiła się inicjatywa utworzenia Klubu Jazdy Konnej w Krakowie. Tam spotkała się wyjątkowa grupa bardzo dobrych organizatorów i fachowców sportu jeździeckiego. Razem z Kazimierzem Rostwo-Suskim, w klubie pracował jego przyjaciel, współtowarzysz zmagania na olimpijskim hipodromie w Paryżu w 1924 r., Adam Królikiewicz. Odtąd klub prowadził ożywioną działalność, a Rostwo-Suski oprócz pracy szkoleniowej, zaangażował się także w działalność organizacyjną i trenerską w Polskim Związku Jeździeckim⁹.

Kazimierz Rostwo-Suski zmarł w Krakowie dnia 9 marca 1974 r., w wieku 83 lat. Został pochowany na cmentarzu Rakowickim w Krakowie. Był odznaczony Krzyżem Virtuti Militari V kl., Krzyżem Walecznych, Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem za Wojnę 1918-1921, Medalem Dziesięciolecia Odzyskania Niepodległości. Jego syn, Leszek Suski, uprawiał szermierkę. Reprezentował Polskę na igrzyskach olimpijskich w Helsinkach w 1952 r., gdzie polska ekipa w turnieju drużynowym zajęła V/VIII miejsce. W późniejszym okresie został profesorem chemii fizycznej i elektrochemii w Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie¹⁰.

9 R. Wryk: Sport olimpijski w Polsce., s. 321.

10 M. Słoniewski: Kazimierz Rostwo-Suski., s. 109-110.